

ali far. Poglejte le druge stanove, recimo, delavce, kako ti skup drže, kako se ti trudijo za svoj obstanek in na svojih shodih budiyo in dramijo svoje zaspane tovarše k napredku, zato pa so tudi tako močni in na Dunaju bodo po svojih delavskih poslancih vselej veliko dosegli v svojo korist. Vzemite si torej izgled na njih, volite pametno po našem nasvetu moža svojega stanu in mi se trdno zanašamo, da bo naše ljudstvo kmalu spoznalo, da je v napredni stranki moč, katere ne bo več zmagal in zlomil ne dohtar, ne far!

Mi vas opozarjamo še enkrat, da bo zmaga lahko naša, ako bote enoglasno glasovali za svojega stanovskega brata Fr. Vračka, katerega bodo tudi napredni volilci v mestih volilnih okrajev, namreč Brežice, Celje, Ptuj in Ljutomer volili. To vas naj navdaja s popolnim zaupanjem do zmage in lahke bo boj proti klerikalnemu Korošcu, uredniku fihposa! Za te druge kandidate pa se še ne zmenimo!

Volilci, držite se gesla: Kmet s kmetom!

## Duhovščina in politika.

Poznate gotovo, dragi napredni somišljeniki, tiste ženske, ki tako rade stavljajo v loterijo razne številke in krčevito celi teden pričakujejo, da kaj — trofijo, zadenejo. Med tednom pa goreče molijo in prosijo ljubega Boga, da bi se jih vsmilil ter jim naklonil kako terno. Ravno tako ravnajo pred vsako politično volitvijo naši patentirani svetniki in pobožnjaki — klerikalci. To je seveda čisto naravno: tu pri volitvah se jim ja gre za to, da se ne omaja njih oblast in gospodstvo, zlasti pa da se ne skrči tisto, kar je s to oblastjo združeno namreč bisaga, farski žakelj, ki ga ti brumni, častivredni gospodje bolj ljubijo kakor drugi grešni posvetni otroci. V St. Zakonu je Judom njih čifutski oberfar Aron napravil malika — zlato tele in Judje so okoli njega plesali, v naših časih pa ima takega malika poleg drugih „malikov“ malodane vsak naš farož. Povrh vsega tega pa so klerikalci in farji že zdavnaj pokazali in izpričali, da so za gospodovanje in vladanje kakor rojeni. Povsod, kjer imajo vlado v rokah (glej „blaženo“ Španijo itd.), najdeš, da tam bogati in nepotrebnosti klostri rastejo kakor gobe po dežju, ljudstvo pa je čim dalje bolj siromašno, zabito in politično odvisno od teh svojih zatiralcev. Ali je mar tako božja uredba?

V resnici pa je stvar nekoliko drugačija. Cerkev Kristusova je popolnoma duhovno, čisto nadzemeljsko kraljevstvo, ki jo je za to ustanovil njen božji Utemeljitelj, da skrbi za oni večni namen, ki ga imajo verniki in kristijani onkraj groba, po smrti doseči, s posvetnimi zadevami nima cerkev čisto nič kaj opraviti. To nam kaže najbolje izgled Odrašenikov in izpričujejo njegove svete, vzvišene besede, in te besede so jasne, določne: „Pojdite po vsem svetu, učite vse narode, krsteč jih v ime Očeta in Sina in Duha svetega; učite jih, naj izpolnjujejo vse, kar sem vam ukazal.“ (Mat. 28, 19, 20). — „Moje kraljevstvo ni s tega sveta“ (Jan. 18, 36) je rekel Kristus Pilatu. — „Iščite najprej kraljevstva božjega in pravice njegove.“ (Mat. 6, 33). Kadar so našega Izveličarja ljudje hoteli postaviti za kralja, jim je zbežal na goro (Jan. 6, 15). Ako torej natančno preberete sv. pismo Nove Zaveze, potem lahko spoznate, da je ljubi Zveličar hrepenel le po dušah, le večno srečo in nebeško kraljevstvo je želel oskrbeti svojemu ljudstvu, med posvetne stvari, v rimsko ali judovsko politiko ali v kake volitve pa se ni prav nič vmešaval ali vsiljeval, ne on, ne njegovi apostoli, pa tudi njih naslednikom kaj takega ni naročil. In take je bilo v prvih časih krščanstva, dokler je še cvetela prava, nepokvarjena krščanska vera in čisti Kristusov nauk.

Ali ti blaženi časi so se, žalibog, izpremenili. Cesar Konstantin Veliki (+337) je prvi izmed rimskih cesarjev sprejel krst, papežu je daroval del svojega ozemlja in od tistega časa so papeži in škofje postali oblastneži, posvetni gospodje, mogotci, ki niso več bili zadovoljni s tem, da bi imeli samo vlado nad dušami, temveč hočejo tudi nad našimi telesi, nad našimi posvetnimi zadevami in potrebami neomejeno vladati. Tekom stoletij so se preskrbeli z zu-

najnim lišpom, bliščem in s sijajem, stanujejo v krasnih, svetlih palačah, vozijo se četverprežno, s štirimi konji v bliščecih, sem ter tje celo pozlačenih kočijah. Imajo vse polno visokodonečih, častnih naslovov, o katerih se revnemu Kristusu in siromašnemu apostolom še sanjalo ni. Nasledniki apostolov, ubogih ribičev, so le prezgodaj pozabili na vzvišene Gospodove besede: „Ne bodite taki kakor posvetni gospodje: nego kdor je največji med vami, bodi kakor najmanjši in kdor hoče prvi biti med vami, bodi vam hlapec; kakor Sin človečji ni prišel, da bi mu služili, temveč da on služi in izveliča mnoge.“ (Luk. 22, 25, 26-28.). Ali je mar, ljubi naprednjaki, zdaj tako v cerkvi, med Kristusovimi namestniki in nasledniki apostolov? Kaj še! Marsikateri vladar na prne živi tako potratno in razkošno kakor, recimo, sedajni papežev državni tajnik, kardinal Mery de Vaal in o nekaterih drugih cerkvenih knezih se ne more nič kaj boljšega poročati. Ko bi zdaj Kristus, bos in razoglav, z romarsko palico v roki prišel obiskat kakega svojega namestnika, „firšta“ in škofa, potem — vam prisegamo — da bi ga tam škofov služabnik v livreji, z rdečim telovnikom, še k „avdijenci“ ne smel pripustiti, nagnal bi ga. Kristusova cerkev se je na škodo njej izročeni nevmrjočih duš popačila, je postala posvetna, veliko bogastvo in izsiljena svetna vlada jo je pokvarila in mi verujemo, da Kristus „takemu svojemu kraljevstvu“ na zemlji mora kmalu napraviti konec, kajti tako „kraljevstvo“ ni njegovo, ni po njegovi volji. Seveda se najde sem ter tje, hvala Bogu, tudi v sedajnih žalostnih časih nekaj vzglednih, učenih in pobožnih škofov in duhovnikov, ki se s tem tokom politikujočih duhovnikov nikakor ne strinjajo, temveč tako obnašanje ostro obsojajo, češ, da je cerkvi in veri nad vse škodljivo in pogubljivo. Vsa čast taki duhovščini! Sloveči in bogaboječi škof Kettele r iz Moguča na Nemškem je svoje dni napisal o sebi: „Odkar sem stopil v duhovski stan, sem se popolnoma posvetil od politike, odkrižal sem se vseh političnih strank, da tako lahko živim le za svoj vzvišeni poklic. In ko sem postal škof, nisem spremenil tega svojega prepričanja, kajti jaz vem, da imam vsem ljudem, brez razlike politike in narodnosti, biti dober pastir, vem, da sem služabnik ne posvetnega, temveč božjega Gospoda in v njegovem sm. imenu imam voditi sebi izročene duše proti nebesom, ne pa na volilne shode in k posvetnim volitvam.“ — Znameniti ranjki škof iz Linca Müller je svoje dni pisal načelniku gornjeavstrijskega kmečkega društva: „Jaz se ne pečam s politiko in se ne bom nikdar vmešaval v strankarske politične boje.“ — Sedajni škof Bonomelli iz Kremone na Talijanskem v svojem pastirskem listu, ki ga je izdal v lanskim jeseni in v katerem govori o potrebi cerkvene reforme, med drugim pravi, da je vsako vmešavanje v politiko veri škodljivo. Nekateri francoski škofje so svojim duhovnikom strogo prepovedali vmešavati se v razne volitve in politične agitacije, pred 14 dnevi pa je to prepoved ponovil ogerski kardinal Vaszary za svoje duhovnike na Ogerskem. Sloviti katoliški učenjak Staudermaier piše: „Duhovnik naj išče svoje slave v krščanski vzgoji svoje občine, ne pa v politiki in slabo kaže za vsakega duhovnika, ako na mesto sv. evangelija in božje besede v cerkvi oznanjuje le po krémah in volilnih shodih politične, s pivom, vinom in žganjem pomešane pridige.“ — Eakko pravi tudi sedajni sv. oče, da on noče biti drugo kakor zvest in dober pastir. Toda, kaj vse to pomaga! Nekateri avstrijski škofje so se zagnali v valovje politične agitacije in tudi svojo duhovščino vlečejo za seboj, žalibog, da ravno med Slovenci je v tem oziru najhuje! Cerkev gotovo ne bo imela ne najmanjše koristi ali dobička od tega, temveč le škodo, posebno moralno škodo, saj že zdaj vera peša med ljudstvom zaradi politikujoče duhovščine in gibanja „Los von Rom“ so tudi večinoma le vročekrvni, nestrpní, politikujoči duhovniki krivi. Pridržnica, spovednica, celo Najsvetejše se zlorablja za klerikalne namene. Cerkev in vera je ponižana, kadar se zlorablja za strankarske politične namene. „Brezvernost v olikanih družbah, odpad od cerkve, splošna posrvelost in podivjanost priprostega ljudstva, pohlepnost po denarju, gospodstvaželjnost in hrepenenje po mastnih službah med duhovščino — vse to se že-

lostne posledice tega sedajnega klerikalnega piše omenjeni škof Bonomelli. Iz vere čanske ljubezni je političen katolicizem na vero sovražstva, medsebojne mržnje in dobi-

Vsi pametni ljudje bodo katoliško iščino zopet iskreno spoštovali in čislali, zapusti dosedajno nekrščansko pot klen politike in sovražstva do druge narodnosti ter zopet nazaj k svojemu vzvišenemu duhovni poklicu na pot, katero ji je njen božji Utemeljitelj začrtal in pokazal. Mi pa kličemo: daj, da bi nas zapeljani prav razumeli in teh lepih vzgledih ravnali v korist ljudstva in korist sv. vere in konečno v svojo lastno bi-

## Najnovejše politične vesti.

**Avstrija.** Zopet imamo novo minist. Ministerski predsednik baron Gautsch moral umakniti, ker ni mogel in ni hotel ljakom dovoliti po novem volilnem redu državnoborskih mandatov, dozdej so jih samo 78. Baron Gautsch je pred kratkim ljakom očital, da si svoje avstrijsko rodo vselej pusté mastno plačati in tega mu mogli pozabiti, zato so ga vrgli. Toda pošlahta je vrgla same ministra, njegove volilne prenosne namreč, pa ne bo nikdar prepričala ali ugonobila. V prerokskem delu rekel nekoč Gautsch: „Če tudi padem, padem s samozvestjo, da nisem zastoj moj požitvalno delo ne ostane brez nje.“ Osebe odhajajo, ideje ostajajo. Če odhajati tem nikakor ni pokončana volilna prenos. Novi ministerski predsednik je postal cesarski namestnik princ Hohenlohe-Schillfürst. Rojen je bil l. 1863 na Dunaju. Njegovemu ljudstvu je prijazno naklonjen, zato imenujejo „rdeči princ“. Z Gautschom je tudi grof Bylandt-Rheidt, minister notranjih zadev in Hohenlohe je prevzel njegov. Novi ministerski predsednik se zdaj postavlja za raznimi načelniki političnih strank, zato tudi državna zbornica ima — počitnice.

**Ogerska.** Na Ogerskem so se zdaj, ko imajo novo Weckerlejevo ministerstvo, iz nove državnoborske volitve. Na celi državi zmagala združena vladna stranka (ustavna, toliška in neodvisna.) Liberalne stranke, ki 30 let vladala v onostranski državni politiki ni več. Opozicijo, seveda neznaatno, imajo le v narodnostnih poslancih (Saksi, Rumunji, Srbi in Slovaki). Po celem Ogerskem se širja bojkot proti avstrijskim tovarnam in avstrijskim izdelkom. Ali to je kakor pribito bi Madjari kmalu postali krotki in bi la pocepali, ako bi Avstrijci ne kupovali oger pridelkov, zlasti moke. Avstrija ima z Ogersko le škodo.

## Dopisi iz Štajerskega.

**Od Sv. treh kraljev v benediški fari v Gor.** Ljubi Štajerc, jako si se mi smilil, ko mi zadnjič zašel in nisi mogel na večer v hišo, kjer bi bil vendar dobil počitek. Po sem po tebi, da si bil zmučen, ko sem te v ponedeljek zjutraj prav medlega in zmanjega. Bilo pa je tako le: Šel sem po tebi pošto, ali postar te je zastoj iskal. Gre v svojo drago, če mar ona kaj ve za moj čas. Ona reče, da za mene ni prišel. Jaz pa sem videl na oknu ležati — brez ovratnika. Videl jo v jutro ga že imata na razpolago benediški župan in trojički žandar. Zvedel sem, da ga je imel trgovec Horvat na svojem domu pa tega za gotovo ne vem. Jaz nisem s takim prikrivanjem zadovoljen in mislim, da ste našo pošto vse natisne poslali obenem, ker sosed ga je dobil že v soboto. Pobrigajte se, če je morda pošta temu kriva. — V benediškem županu je bila tako zanimiva, da „gospodje“ prvi Štajerca čitali. Le več iz našega kraja, potem bode gotovo še več naročil. Zdal čakamo, če se bo naš „slavni“ župan odvil v „Slov. Gospodarju“. Potem bomo vnapel in dobro zapregli. Pa še nekaj imvam sporočiti. Kraljevsko obč. volitev, katere se je rekuriralo na namestnijo, opam prihodnjič. To je vam jako lepa stvar. Tam je bil benediški župan za komisarja. o agentih za tisto volitev vam napišem.